

50. Husaby sn, kyrkan. Nu på kyrkogården.

Pl. 38, 42.

Litteratur: Elfsborgs Läns Tidning ²³/₄ 1900; G. A. Bohlin, Nyupptäckt runsten vid Husaby (i: VFT 2: 1, 1901, s. 94 f.); M. Årén, Brev ²⁵/₁ 1902 t. E. Ekhoft (ATA); O. Sjögren, Sverige 4 (1933), s. 338; Handlingar 1935 i ATA; H. Wideen, Västsvenska vikingatidsstudier (1955), s. 180.

Äldre avbildning: Bohlin a.a.

I sydvästra hörnet av Husaby kyrkogård står den s.k. Husaby-hallen rest med ristningsytan vänd mot Ö. Den höga, ståtliga runstenen påträffades år 1900, i samband med kyrkans restaurering, under en igenmurad dörr mellan det s.k. kyrkhärberget och skeppet. Stenen har varit ituslagen men blivit hopsatt. Den saknar rot. Säkerligen har den ursprungligen i enlighet med inskriftens lydelse legat som gravsten. Vid stenens restaurering har man förbisett detta förhållande, och för att få den stående har man medels cement fastgjort den vid ett postament i markytan.

Röd kalksten med ortoceratiter. Höjd 2,35 m., bredd 1,10 m.

Inskrift:

asur × aui × suin × auk × þorir × þir × lakþu [×] stin × þina × ufir × moþur × sina × oluf × kþu hialþi ×
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60
 sial × hinar × auk × kus moþir × auk × alir × kus iklar
 65 70 75 80 85 90 95

Assurr ok Sven ok Þorir, þær lagðu sten þenna yfir moður sina Oluf. Guð hialpi sial hennar ok Guðs moðir ok allir Guðs ænglar.

»Assur och Sven och Tore, de lade denna sten över sin moder Oluf. Gud hjälpe hennes själ och Guds moder och alla Guds änglar.»

Till läsningen: I l a finns ovanför mitten en fördjupning som sannolikt ej är huggen. En liknande fördjupning finns i 2 s. 7 i är felristning för k. En ojämnhet har något skadat bst i 15 þ. Nedre delen av bst till 27 u har gått förlorad. Inga säkra spår finnas av sk efter 27 u; ett sådant bör dock ha funnits, ehuru tecknet nu är borta genom stenens avslagning och sammanfogning på detta ställe. Mellan 32 þ och 33 i är avståndet stort på grund av en ortoceratit, nu bortfallen. Därefter är ristningen tunn nertill på stenen. Runorna t.o.m. 41 o äro mycket grunda. Översta delen av hst i 52 f är borta. I 53 k finns mellan hst och bst en fördjupning, som kan vara spår av en punkt. Övre bst i r. 60 är ytterst svag. Inom bistavarna finnas två små fördjupningar, som möjligen äro huggna. Övre delen av hst i r. 64 är borta, en lågt ansatt a-bst är säker; ovanför och parallellt med denna löper en fördjupning, ehuru synlig endast t.v. om hst (t. h. vittring), varför runan kan ha varit o. 65 l har upptill svag hst. På grund av ortoceratit är bst i 68 n lågt ansatt. 74 k har ett par små fördjupningar, som troligen ej äro huggna. Hst i 84 k är delvis utplånad. I 89 k finns en liten punkt, som icke är huggen, likaledes i 92 i.

Om mansnamnet *Assurr*, som förekommer även i Vg 92 och Vg 195, se Sö 196, Sm 36 och U 276. Om kvinnonamnet *Oluf*, även på Vg 13, se Sö 296.

Att i en välönskan för den dödas själ jämväl S:ta Maria åkallas förekommer i åtskilliga andra svenska runinskrifter samt i tre inskrifter från Bornholm, vilka även i övrigt visa anknytning till det svenska materialet. Det är sålunda en speciellt svensk företeelse. Över huvud taget ha själabönerna vunnit större spridning i svenska runinskrifter än i andra. Själva uttrycket *Guðs moðir*, som är det vanligaste, har i Vg 105 och 122 ersatts med *su hælga Sancta Maria*. En vädjan till ärkeängeln Mikael finner man i fem danska inskrifter (däribland fyra från Bornholm) samt två svenska, U 478 och L 1571 från Gotland. Uttrycket *allir Guðs ænglar* är däremot unikt även för svenska inskrifter.